

Hoofdstuk 6.3

Migratie naar Nederland

In het kort:

Migratie: immigratie en emigratie

Onze samenleving is vooral **pluriform** geworden door **immigranten:**
mensen uit andere landen die in Nederland zijn komen wonen

Emigranten: *mensen die naar een ander land verhuizen*

Emigreren doet altijd pijn: je moet een nieuw leven opbouwen. Dat geeft stress en onzekerheid.

- Verlies familie
- Verlies vrienden
- Ander cultuur/ aanpassen en loslaten
- Andere taal leren
- Verlies van thuis, geuren en kleuren

Waarom dan tóch emigreren, waarom zetten mensen deze moeilijke stap dan toch?

1. Veiligheid:

- **vluchtelingen**: *mensen die hun woonplaats onder druk van oorlog, geweld (bedreiging) verlaten*
- opvang in kampen in de regio
- **asiel** vragen: *toestemming vragen om hier te mogen blijven (om bescherming vragen)*
- oorlog, politiek, lhbtg zijn redenen om te vrezen voor vervolging in bepaalde landen

2. Werk:

- in de zestiger jaren **gastarbeiders** uit bv. Turkije, Marokko, Spanje en Portugal, werden uitgenodigd door de Nederlandse regering/bedrijven. Gasten komen op bezoek en gaan weer weg na verloop van tijd.
- **Arbeidsmigranten** nu: komen vooral uit andere landen van de Europese Unie (vrij verkeer van werk)

3. Onafhankelijkheid **koloniën**: *gebieden buiten het eigen land die werden (ingenomen) en gebruikt om winst te maken*

- Indonesië: 1949
- Suriname : 1975
- Nederlandse Antillen: Sinds 2010 zijn Curaçao, Aruba en st Maarten zelfstandige landen binnen het koninkrijk en St Eustatius, Bonaire en Saba bijzondere gemeenten van Nederland

3. Gezin: gezinsvorming of gezinshereniging

Toelatingsbeleid:

Inwoners van de EU zijn vrij om hier te komen wonen en werken (andersom ook)

Voor iedereen buiten de EU zijn er strenge **eisen** om een **verblijfsvergunning** te krijgen

1. Werkzoekenden: nuttige beroepen
2. Gezinsvorming: basisexamen inburgering, 21 jaar, inkomens (zelfstandig, hoogte en vast) uitnodiger is Nederlander of heeft een juiste verblijfsvergunning
Gezinshereniging: ook nog aantoonbare familieband, kinderen minderjarig
3. Vluchtelingen/asielzoekers: bewijzen aanleveren (procedure afwachten in azc)
4. Inburgeringsexamen (basisexamen op ambassade eigen land) vervolg inburgering in Nederland om vaste verblijfsvergunning te krijgen en/of naturalisatie

Deze mensen zijn legaal in Nederland

Iemand die geen toestemming heeft om hier te wonen en te werken: **illegaal**

6.3 Migratie naar Nederland

IK MIS MIJN KINDEREN ELKE DAG - **Ileana Ardelean** is één van de ruim 800.000 arbeidsmigranten in Nederland. Haar twee kinderen wonen nog in Roemenië. Zelf werkt ze zo'n acht maanden per jaar in Nederland. Samen met zestig andere Roemenen woont ze op een camping in Noord-Limburg, tussen de kassen en aspergevelden. Ze mist haar kinderen elke dag. "Ik kom hier niet voor mijn plezier maar om geld te verdienen. Van dat geld kunnen onze kinderen studeren, of we sparen ermee voor een auto, een wc of warme douche thuis in Roemenië."

Bron: NOS

"Ik werk zodat mijn kinderen kunnen studeren"

Je land verlaten

Dat onze samenleving pluriform is, komt vooral door **immigranten**, mensen uit andere landen die in Nederland zijn komen wonen. Zij brachten hun eigen cultuur mee, met eigen gewoonten en eigen waarden en normen. Immigratie is niets nieuws, al eeuwenlang komen er mensen uit andere landen naar ons land. Soms om hier te werken, soms omdat ze vluchten voor vervolging of oorlog. In de loop van de 20e eeuw kwamen er Chinezen, Surinamers, Turken en Marokkanen. De laatste jaren komen er vooral mensen uit Polen, Roemenië, Bulgarije, Eritrea en Somalië en uit oorlogsgebieden zoals Syrië, Afghanistan en Irak. En natuurlijk zijn er omgekeerd elk jaar duizenden Nederlanders die naar het buitenland verhuizen. Dat noemen we emigreren.

Wil je of moet je emigreren?

Emigreren, verhuizen naar een ander land, is niet altijd makkelijk. Je laat je familie en je vrienden achter, je moet een andere taal leren en je aanpassen aan een andere cultuur. Eigenlijk moet je je leven helemaal opnieuw opbouwen.

Waarom besluiten mensen dan toch om dit te doen? We noemen de vier belangrijkste redenen.

Protest in vliegtuig

GÖTEBORG - De 22-jarige Zweedse studente Elin Ersson heeft de uitzetting van een Afghaanse asielzoeker voorkomen. De man zat bij haar in het vliegtuig naar Istanbul. Twee uur lang weigerde Ersson te gaan zitten, waardoor het vliegtuig niet kon vertrekken. De student streamde haar actie live op Facebook tot de man en zichzelf uit het vliegtuig werden gehaald. "Hij wordt gedeporteerd naar Afghanistan waar oorlog is en waar hij zal worden vermoord", zegt zij in het filmpje. Ersson riskeert een boete of celstraf omdat ze de instructies van de crew niet opvolgde, de bewuste man zit vast. Bron: Metro

Bron 5

Veiligheid

Veel migranten ontvluchten hun land omdat er oorlog heerst of omdat ze gevaar lopen door hun politieke mening. Ze worden **vluchtelingen** genoemd, mensen die hun woonplaats onder druk van oorlog en geweld verlaten. De meeste vluchtelingen worden ergens anders in hun eigen land of in een buurland

opgevangen, maar een deel komt naar Europa en vraagt **asiel** aan, *toestemming om hier te mogen verblijven*. In veel gevallen hebben mensen zware tochten moeten maken om Nederland te bereiken.

Werk

Mensen komen vaak hierheen omdat er in hun eigen land geen werk is en in Nederland wel. In de jaren '60 kwamen **arbeidsmigranten** uit Spanje, Italië, Marokko en Turkije naar Nederland op uitnodiging van Nederlandse bedrijven. Deze mensen werden ook wel **gastarbeiders** genoemd, omdat iedereen ervan uitging dat ze na een tijdje weer terug zouden gaan naar hun land van herkomst. Veel gastarbeiders zijn echter gebleven. Tegenwoordig komen arbeidsmigranten vooral uit andere landen van de Europese Unie, zoals Polen, Bulgarije en Roemenië.

Onafhankelijkheid van koloniën

Nederland heeft lange tijd **koloniën** gehad, *gebieden buiten het eigen land die werden gebruikt om winst te maken*. Zo werd de lokale bevolking aan het werk gezet op koffie- en suikerplantages. De producten werden naar Nederland verscheept, zonder dat de bewoners daar iets voor terugkregen. Er was dus sprake van **uitbuiting**. Nederlands-Indië (nu Indonesië), Suriname en de voormalige Nederlandse Antillen waren bijvoorbeeld gekoloniseerde gebieden. Toen de koloniën onaf-

hankelijk werden, zoals Indonesië in 1949 en Suriname in 1975, kwamen er grote groepen inwoners naar Nederland.

Gezin

Als een vader is gevlucht vanwege de politieke situatie in zijn land, dan wil hij natuurlijk het liefst dat zijn vrouw en kinderen bij hem komen wonen. We noemen dit **gezinshereniging**. We spreken van **gezinsvorming** als je iemand uit een ander land hierheen haalt om mee te trouwen.

Toelatingsbeleid

Niet iedereen die naar Nederland verhuist, mag hier ook blijven. Alleen mensen uit EU-landen mogen hier zonder problemen komen wonen en werken. Alle anderen moeten aan strenge eisen voldoen om een **verblijfsvergunning** te krijgen.

- **Werkzoekenden** worden alleen toegelaten als ze een beroep hebben waar in Nederland speciaal vraag naar is. Bijvoorbeeld computerdeskundigen of profvoetballers.
- Bij **gezinsvorming** moeten beide partners minimaal 21 jaar zijn en de partner in Nederland moet voldoende verdienen. Bij gezinshereniging geldt de minimumleeftijd van 21 jaar alleen voor het gezinslid dat in Nederland woont.
- **Vluchtelingen** mogen alleen blijven als zij kunnen bewijzen dat zij ernstig gevaar lopen in hun land. Als zij dat niet kunnen, worden ze teruggestuurd.
- Iedere nieuwkomer moet slagen voor het **inburgeringsexamen**. Bij gezinsvorming en gezinshereniging moet je voor het basisexamen geslaagd zijn vóór je naar Nederland mag komen.

Door deze strenge regels krijgen veel mensen geen verblijfsvergunning. Wanneer zij toch in Nederland blijven, komen ze in de illegaliteit terecht. Met **illegalen** bedoelen we *mensen die geen toestemming hebben om hier te wonen en te werken*.

Belangrijk om over na te blijven denken

Ruim 150 jaar geleden werd officieel de slavernij afgeschaft in Suriname en op de Nederlandse Antillen. In Nederland herdenken mensen de slavernij op 1 juli tijdens **Ketikoti** ('gebroken ketenen'). De Amsterdamse **Gwenneth** (15) gaat elk jaar naar de herdenking in het Oosterpark. "Ik vind het belangrijk om hierover na te blijven denken. Ik zou het een goed idee vinden als 1 juli een officiële vrije dag wordt. Op school leren we veel over de Tweede Wereldoorlog, maar over de slavernij gaat het veel minder. Het lijkt wel alsof mensen het willen vergeten, misschien omdat ze zich schamen dat het heeft kunnen gebeuren. De kans is groot dat mijn voorouders ook slaaf waren. Ik wil me daar wel in verdiepen, want als ik later kinderen heb, wil ik het ze kunnen vertellen. Om toch wat meer over de geschiedenis te leren, kijk ik soms films over slavernij: 'Hoe duur was de suiker' en '12 Years a Slave' bijvoorbeeld. Ik word er verdrietig van, maar vooral ook boos als ik denk aan wat er met slaven gebeurde. Ik kan niet begrijpen dat mensen elkaar zo kunnen behandelen." Bron: 7Days

Bron 6

Puntwoorden:

Immigratie

Emigreren

Veiligheid

Asielzoekers

Vluchteling

Arbeidsmigranten

Onafhankelijkheid

Koloniën

Dictatuur

Gezinshereniging

Gezinsvorming

Allochtoon

Autochtoon

Achtergrond

Nationaliteit

Typisch Nederlands

Toelatingsbeleid

Inburgeringsexamen

Illegaliteit

Illegaal

Legaal

Toestemming hebben

Huiswerkopdracht 1: Bekijk de 3 clips en stuur de antwoorden op.

[clip: Immigranten in Nederland](#)

Kijkvraag: Wat zijn de 4 belangrijkste redenen om te emigreren?

[clip: Immigratie vroeger en nu](#)

Kijkvraag: Waarom zijn de gastarbeiders uit de jaren '60 en '70 niet terug gegaan naar hun land van herkomst?

[Clip: Illegaal in Nederland?](#)

Kijkvraag: Weet de Nederlandse overheid hoeveel illegalen er in Nederland wonen? Leg je antwoord uit.

Huiswerkopdracht 2. Bekijk de cartoon en mail de antwoorden

1. Beschrijf wat je ziet op deze cartoon
2. Wat denk je dat de tekenaar wil laten zien met deze cartoon?
3. Ben je het daar wel of niet mee eens? Leg je antwoord uit en gebruik de puntwoorden

Hoofdstuk 6.4

Integratie

In het kort:

Het wennen aan een nieuw land is een lastig proces. Veel is anders:

- Taal
- Kleding
- Omgangsvormen
- Wetten en regels
- Gewoonten, normen en waarden

Nodig voor een succesvolle pluriforme samenleving zijn:

1. Integratie van nieuwkomers: *uitwisseling tussen de subculturen van nieuwkomers en de dominante Nederlandse cultuur*
2. Een open houding van de mensen die al in Nederland wonen nodig tegenover nieuwkomers (cultuur kan in de tijd veranderen kan)

Aanpassen als nieuwkomer:

Integratie: uitwisseling tussen subcultuur en dominante cultuur

Assimilatie: het helemaal vervangen van je cultuur van je land van herkomst door de Nederlandse dominante cultuur

Segregatie : helemaal volgens de cultuur van het land van herkomst blijven leven, gescheiden groepen

Rol van politiek en overheid:

Basisregels in wetten geborgd als voorwaarde voor integratie

Bijvoorbeeld

- Verbod op discriminatie
- Vrijheid van meningsuiting
- Gelijkheid tussen mannen en vrouwen
- Recht op eigen godsdienst

Bevorderen van sociale cohesie en mee te kunnen doen o.a.

- Lessen Nederlands
- Lessen over de samenleving /burgerschap
- Stages
- Gemengde scholen

6.4 Integratie

WAAR KOM JE VANDAAN? - **Anumati** (19): "Iedereen kan aan mij zien dat mijn ouders niet uit Nederland komen. Daar mag je gerust naar vragen. Het is heel fijn als ik gewoon mag vertellen uit welke cultuur ik kom. Ik ben daar ook trots op."

Noor (17): "Ik ben als baby vanuit Eritrea naar Nederland gekomen en ik voel me hier thuis. Maar mensen blijven vragen: 'Waar kom je vandaan?' Ik vind het steeds irritanter, want ik voel me niet Eritrees, ik heb niks met dat land. Krijg ik die vraag nu de rest van mijn leven?"

De meeste nieuwkomers vinden na korte of langere tijd hun eigen plek in de Nederlandse samenleving. Dat is soms een lastig proces. Voor de nieuwe Nederlanders, maar ook voor de mensen die er al langer wonen en om moeten gaan met veranderingen.

Hoeveel neem je over?

Als je in een nieuw land gaat wonen, krijg je met veel nieuwe dingen te maken. Mensen spreken een vreemde taal, dragen andere kleding en hebben soms andere omgangsvormen. Ook de regels en wetten zijn in elk land anders. Hier in Nederland kun je lesbisch of homo zijn, maar in Iran is dat streng verboden. Hier mag je een joint opsteken, maar in Frankrijk is dat strafbaar. Hoeveel gewoonten, normen en waarden neem je over als je in een ander land gaat wonen?

Allebei aanpassen

De meeste mensen zijn het erover eens dat voor een succesvolle pluriforme samenleving **integratie** nodig is. Dat betekent dat er *uitwisseling* is tussen de subculturen van nieuwkomers en de dominante Nederlandse cultuur. Als nieuwkomer neem je gewoonten en gebruiken over uit het land waar je gaat wonen. Tegelijkertijd behoud je ook de dingen van

je eigen cultuur die je belangrijk vindt, zoals eetgewoonten of het vieren van bepaalde feestdagen. De mensen die al in Nederland wonen, staan open voor andere culturen. Zij nemen er soms ook zaken uit over. Zo is het tegenwoordig normaal om sushi te eten en doen steeds meer mensen aan yoga en meditatie. Ook de Nederlandse taal verandert onder invloed van migratie, net als kleding- en muziekstijlen.

Zo veel mogelijk aanpassen

Soms 'vernederlandsen' nieuwkomers zo sterk, dat zij de gewoonten en tradities uit het land van herkomst loslaten. Ze spreken bijvoorbeeld alleen Nederlands met hun kinderen, dragen westerse kleding en gaan niet meer naar de tempel of de moskee. Dat noemen we **assimilatie**, je vervangt bijna alles van de cultuur uit het land waar je vandaan komt door de dominante cultuur van het land waar je woont.

Niet aanpassen

Het tegenovergestelde van assimilatie is **segregatie**, een sterke scheiding tussen bevolkingsgroepen. Sommige nieuwkomers maken de keuze om zich helemaal niet aan te passen. Ze spreken dan de Nederlandse taal niet en

Geëmigreerde Nederlanders houden vast aan cultuur

'Apel moes', een stuk 'boterkook' of een paar 'speculates'. Niet iedere Nederlander die naar het buitenland is geëmigreerd weet nog hoe je de Hollandse lekkernijen precies spelt, maar bijna iedereen blijft ze eten. Uit onderzoek blijkt namelijk dat de meeste Nederlandstalige emigranten vasthouden aan hun eigen taal en cultuur. Zo blijven veel emigranten feestdagen uit hun moederland vieren, zoals Sinterklaas en Koningsdag. "Maar soms is het best eenzaam om zo je best te doen om iets van de Nederlandse cultuur door te geven", zegt Vera die emigreerde naar Australië. "In je eentje de liedjes zingen bij de schoorsteen, met kinderen die je met grote ogen aankijken. Op school worden ze vreemd aangekeken op deze traditie." Bron: NOS

Bron 7

hebben heel weinig contact met Nederlanders die een andere culturele achtergrond hebben. Wanneer groepen elkaar niet leren kennen, kan dat leiden tot vooroordelen en spanningen.

Wat vindt de politiek ervan?

Integratie en de veranderingen in de pluriforme samenleving zijn belangrijke thema's in de politiek. Sommige politieke partijen, zoals de PVV en Forum voor Democratie, staan sterk afwijzend tegenover nieuwkomers. Ze vinden dat mensen die toch in Nederland komen wonen, zich zo veel mogelijk moeten aanpassen aan de dominante Nederlandse cultuur. De meeste andere politieke partijen vinden dat nieuwkomers de taal moeten leren, diploma's moeten halen en werk moeten vinden. Tradities en gewoonten uit hun eigen cultuur kunnen ze gewoon behouden, als het de integratie niet in de weg staat.

Basisafspraken

Een belangrijke voorwaarde voor integratie is dat we het met elkaar eens zijn over de basisafspraken van de Nederlandse samenleving die in de wet staan. Denk aan het recht om je eigen godsdienst te beleven, het recht op vrijheid van meningsuiting, de gelijkheid van vrouwen en mannen en het verbod op discriminatie. Als deze **basisregels** niet worden nageleefd, zal integratie zeker niet lukken.

Ondanks de cultuurverschillen moeten we een vorm vinden waarin we goed met elkaar kunnen omgaan. Als mensen in contact zijn met elkaar, is er eerder sprake van sociale cohesie. Daarmee voorkomen we dat bevolkingsgroepen tegenover elkaar komen te staan.

De overheid helpt een handje

Voor integratie is het noodzakelijk dat nieuwkomers snel kunnen meedoen in de maatschappij. Daarom ondersteunt de overheid integratie door bijvoorbeeld extra geld te geven voor **lessen Nederlands**. Ook probeert de overheid te stimuleren dat zo veel mogelijk kinderen op een **gemengde school** zitten, zodat ze met elkaar opgroeien.

Het Suikerfeest als nationale feestdag?

Wordt het tijd dat het Suikerfeest een officiële feestdag wordt? **Ineke Strouken**, oud-directeur van het Nederlands Centrum voor Volkscultuur, zegt: "Feestdagen zijn een afspiegeling van de samenleving en die is veranderd. We hebben onderzocht wat Nederlanders belangrijke tradities vinden. Het Suikerfeest staat op plaats 14, boven Pinksteren." Met het Suikerfeest vieren moslims het einde van de ramadan, de jaarlijkse vastenmaand. Ongeveer 5 procent van de volwassenen in Nederland is moslim. De PVV is tegen en vindt dat "islamitische vieringen niet thuishoren binnen de Nederlandse cultuur". Ook de Marokkaans-Nederlandse schrijver **Hafid Bouazza** ziet niets in het voorstel: "Al die anderen hebben dan verplicht vrij op een dag waar ze niks mee hebben. En waarom dan geen dag voor Hindoestanen, joden of Chinezen?" De vereniging van Amsterdamse basisscholen denkt er anders over: "Als een groot deel van de bevolking er behoefte aan heeft, moet je daar op zijn minst over praten." Bron: RTL Nieuws

Bron 8

Puntwoorden:

Spanningen

Nieuwkomers

Verlies

Thuisland

Verbinding

(verbonden met elkaar voelen)

Stereotypen en vooroordelen

Wantrouwen

Vertrouwen

in pikken

Sterk uiteen lopen

Vrouwenrechten

Homorechten

Botsingen

Familie-eer

Partnerkeuze

Individu

Gemeenschap

Individualistisch

Persoonlijke ontwikkeling

Vrijheid

Collectivistisch

Familiebelang

Integratie

Aan elkaar wennen

Huiswerkopdracht: Bekijk de twee clips en mail de antwoorden
[clip: Wat brengt mensen naar Nederland, interview raadsleden](#)

Kijkvragen clip 1.

1. Van welke twee partijen zijn deze twee raadsleden?
2. Over welke onderwerpen kunnen er volgens Leon Stooker spanningen ontstaan, omdat wij hier in Nederland andere waarden en normen hebben dan veel migranten?
3. Wat vindt de partij van Tom Roozen van de multiculturele samenleving?

[film: Integreren of isoleren?](#)

Kijkvragen clip 2.

1. A. Wanneer is iemand allochtoon?
2. Hoeveel % van de Nederlandse bevolking is autochtoon?
3. Geef wat voorbeelden van westerse allochtonen.

Vervolg volgende dia

4. Welke 4 groepen horen o.a. bij niet- westerse allochtonen?
5. Hoeveel % is deze totale groep
6. Geef wat voorbeelden van immigranten uit nog andere niet – westerse landen
7. Op welke 3 punten hebben veel niet westerse allochtonen een achterstand?
8. Wat zijn de oorzaken van die achterstand?
9. Wat is de achterstand voor kleine kinderen als ouders de taal niet spreken?
10. We hebben het recht tot beledigen, maar het hoeft niet.... Wat is de prijs van vrijheid?